

Antwoorden Nederlands Karel en Elegast

Antwoorden door een scholier

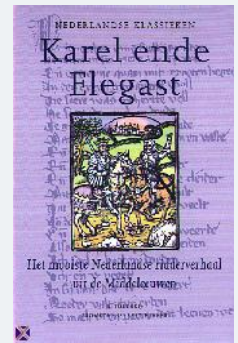
4e klas vwo

2252 woorden

17 jaar geleden

★ 7,4

231 keer beoordeeld

Auteur	Onbekend
Genre	Middeleeuws verhaal
Eerste uitgave	1250
Vak	Nederlands

Antwoorden Karel ende Elegast

Hoofdstuk 1 Een koning op dievenpad

Onderdeel A

- 1) De luisteraars hadden vaak al een verhaal over Karel de Grote gehoord. In die verhalen deed Karel vaak een goede daad, nadat hij geroepen was. Hij moest de orde zien te behouden. Mensen verwachtten dat dat in dit verhaal weer zou gebeuren. Toen echter bleek dat Karel uit stelen ging, werd dit verwachtingspatroon verstoord.
- 2) God was leenheer aan de koning. De koning was dus een leenman van God. Maar omdat het land veel te groot was om door één iemand te besturen, leende de koning het vervolgens weer uit aan hertogen en graven. De koning was op die manier ook een leenheer. Maar omdat hertogen en graven ook niet zo'n stuk land konden besturen, gaven zij weer stukken land in leen aan vazallen. Op de hofdag kon de koning al zijn onderdanen zien, en belangrijke zaken bespreken met de hertogen, graven, vazallen en andere onderdanen.
- 3) In de middeleeuwen was drie een symbolisch getal. Bij de eerste oproep dacht Karel nog dat hij de oproep gedroomd had. Toen er een tweede oproep kwam was hij bang dat het een oproep van de duivel was, want 2 was het getal van de duivel. Toen hij voor de derde keer opgeroepen werd, wist hij zeker dat het een oproep van God was, omdat alle goede dingen in drieën komen.

Onderdeel B

- 6) Er wordt beschreven dat Karel in die tijd een erg groot stuk land in zijn bezitting had. Karel kan nooit op al die plaatsen geweest zijn. Daarom had hij ook verschillende kastelen verspreid in zijn land, zodat hij in de meeste gebieden kwam. Omdat hij niet vaak in Ingelheim te vinden was, is het logisch dat hij de

omgeving daar ook niet goed kende. Omdat het verhaal van Karel ende Elegast zich afspeelt in die omgeving is het dus ook logisch dat Karel het heeft over een landstreek die hem onbekend is.

Onderdeel C

9) Er is in veel sprookjes sprake van getallensymboliek. Zo is 7 een symbolisch getal, en dat kwam voor in bijvoorbeeld Sneeuwitje en de zeven dwergen. Ik denk dat dit wat te maken heeft met de onverslaanbaarheid van de dwergen. Ook in de wolf en de zeven geitjes komt het getal zeven voor. Ook de drie biggetjes is een sprookje met getallen symboliek. Ik heb ergens gehoord dat drie het getal is van de slimheid en sluwheid, dus drie biggetjes wisten de wolf telkens sneller af te zijn.

Hoofdstuk 2 Een vorst uit het verleden

Onderdeel A

11) Het feit dat er al voor het jaar 1000 soms verscheidene kinderen uit een familie namen uit een verhaal over Karel kregen, bewijst dat er ook al kort na de dood van Karel al verhalen in de ronde gingen over de koning.

12) Dat Karel eeuwen na zijn dood nog zo populair was komt door het feit dat de mensen uit de middeleeuwen een andere kijk hadden op het verleden dan dat wij dat hebben. Men zag de continuïteit, en dat verklaart ook dat grote helden, zoals heiligen, vereerd werden, of ze nou nog leven waren, of al dood.

Onderdeel B

15) Aken was na een tijdje de vaste woonplaats van Karel de Grote geworden. Omdat hij het had vernoemd tot hoofdstad van zijn land, was dat ook logisch. Pelgrims staan erom bekend dat ze een tocht maken naar een heilige plaats, en daar een bewijs van meenemen. Aken werd toen gezien als heilige plaats, en mensen maakten er pelgrimstochten naartoe. In Aken aangekomen heeft dus iemand uit Dordrecht zo'n pelgrimsteken meegenomen.

Onderdeel C

16) In de middeleeuwen was er een conflict tussen Rooms-Duitse koningen en keizers en tussen de pausen. Het ging over de verlening van de plechtige overdracht van een kerkelijk ambt en het ertoe behorende wereldlijke bezit. Het conflict gaf aanleiding tot volksoproeren, maar ook tot heftige discussies tussen geleerden. De investituurstrijd vormde een van de belangrijkste fasen in de eeuwenlange strijd tussen kerk en staat.

Hoofdstuk 3 Nachtelijke ontmoeting in het woud

Onderdeel A

18a) Het bos stond in de Middeleeuwen symbool voor een oord van inkeer, een plaats om over jezelf na te denken. In een bos word je op jezelf teruggeworpen.

18b) Dat het bos hier symbool voor stond blijkt uit vers 193 tot vers 272. In dit gedeelte gaat Karel namelijk nadenken over wat hij eigenlijk aan het doen is.

19) Bij Elegast vond het publiek het waarschijnlijk minder erg dat hij van geestenlijken stal dan bij Karel. Ik denk dat dat komt omdat Elegast alleen steelt van de rijken. Ook geeft hij het, net als Robin Hood, aan de armen, dat de misdaad natuurlijk een stuk minder erg maakt. Karel had immers alles al.

20a) Karel deed het voorstel om bij zichzelf in te breken omdat dat een stuk makkelijker voor hem zou zijn. Ook zou hij op deze manier niet echt stelen, omdat het in principe toch al van hemzelf was. Ook keek hij op deze manier of Elegast hem wel trouw was.

20b) Nadat Elegast boos werd op dit voorstel, kon Karel daaruit concluderen dat Elegast een goede eerlijke man was. Hierdoor ging hij beseffen dat hij Elegast ten onrechte verbannen had.

Onderdeel B

23) Een hedendaagse vertaling van vers 384 tot 394:

Hierop keerden ze behendig

Met hun paarden om

Ze waren beiden goed gewapend

Hun lansen waren scherp

Ze trokken ten strijde op een open plek

Met zulke strijdlust bij beide

Zodat de paarden hun benen doorbogen

Elk van hen grepen ze hun zwaard

Als zij de vechtlust begeerden

Ze vochten een hele poos

Je kon in die tijd een mijl afleggen

Onderdeel C

24) Tegenwoordig is er een modern bijgeloof dat je ongeluk krijgt als je een zwarte kat tegen komt. Wij associëren zwart dus ook onmiddellijk met ongeluk.

Hoofdstuk 4 Lezen en laten lezen

Onderdeel A

27) In de Middeleeuwen kreeg je pas de titel van geletterde als je Latijn kon lezen. Maar dat betekend niet dat mensen niet konden lezen. Ze kregen alleen de titel van geletterde niet, hoewel ze misschien wel Middelnederlands konden schrijven en lezen.

28) Registrale kunst is een zeer bekend thema waarin kleine veranderingen zijn aangebracht. In de Middeleeuwen was dit erg populair. Het zijn verhalen met bepaalde motieven, maar die dan in een andere

volgorde worden neergezet. Hierdoor ontstaat eigenlijk een bestaand verhaal in een nieuwe vorm.

Onderdeel B

29) Uit de volgende verzen blijkt dat Karel ende Elegast geschreven was om beluisterd te worden. Vers 1, hoofdstuk 1. Het begint met Vraaie historie ende al waar mag ik u tellen, hoort ernaar. Ook uit vers 694, hoofdstuk 3 blijkt dat het geschreven was om naar te luisteren. Daar schrijven ze Verstaat, zo moogt gij wonder horen!

Onderdeel C

30) Feesten in een middeleeuws kasteel

Voor zover ik weet gingen de feesten op een middeleeuws kasteel er een stuk anders aan toe dan de feesten die we nu kennen. Er waren verschillende voorstellingen, en het eten loog er ook niet om. Hoe dat ook, we kunnen er wat van leren.

Iedereen heeft er wel eens van gehoord: de hofnar. Dit is een figuur die er in eerste instantie voor is om iedereen aan het lachen te maken. De nar is een gestoorde gek, die met veel grapjes de sfeer erin houdt. Zijn de grapjes te persoonlijk, kan hij altijd een schop onder zijn kont verwachten.

Daarnaast was zingen een grote hobby van velen. Ministrelen waren zangers die over de gebeurtenissen zongen. Vaak waren deze liedjes serieus bedoeld, en hadden ze een boodschap. Troubadours daarentegen zongen voornamelijk liefdesliedjes, denk dus aan mooie ballades. Ik denk dat zingen wel veel uitmaakte van het feest, en samen met wat muziekinstrumenten zat de sfeer er natuurlijk goed in.

Daarnaast waren er de zogenaamde spooksprekers, dat waren de verhalenvertellers. Omdat er nog nauwelijks boeken waren in de Middeleeuwen werden veel verhalen verteld. Het beste was als de verhalen erg spannen waren, en het liefst gingen ze over een held.

Deze vier soorten mensen plus het eten zorgde ervoor dat er een mooi groot feest in het kasteel kan worden gevierd. Dat is nog wat anders dan één dj achter de draaitafels.

Hoofdstuk 5 Een rooftocht vol verrassingen

Onderdeel A

33) Een ploegijzer was een prima instrument om lemen hutjes mee open te maken. Elegast moest lachen toen hij de koning met een ploegijzer zag aankomen omdat de koning daarmee nooit de dikke muren van de burgt van Eggerik door kon breken.

34) Toen de engel zei dat Karel zou sterven als hij niet stelen zal gaan, bedoelde de Engel dat Karels leven van deze rooftocht afhing. Doordat Elegast het nieuws hoorde dat Karels zwager Karel wilde vermoorden, heeft hij de koning van de dood kunnen verhoeden. De engel heeft dus gelijk gekregen, want als Karel niet uit stelen was gegaan zou hij nooit te weten zijn gekomen dat hij vermoord zou kunnen worden, en zou hij dus ook dood gaan.

35) Elegast heeft een paar keer zijn trouw aan Karel bewezen. Namelijk toen hij niet wilde inbreken bij de koning, en bijvoorbeeld toen hij de koning vertelde om de samenzwering van Eggerik.

Onderdeel B

36a) Door het toverkruideje kan Elegast met de hond en de haan praten. Dit heeft als gevolg dat hij kan worden gewaarschuwd, en dat hij niet betrappt wordt door Eggerik. Dit heeft als gevolg voor het verhaal dat Elegast erachter komt dat Eggerik de koning wilt vermoorden.

Onderdeel C

41a) De overeenkomst tussen de lifter en Elegast is dat ze allebei stelen van de rijken, en geven aan de armen. Je zou het ook een kunnen vergelijken met Robin Hood. Bij al deze gevallen ga je ze zien als held, en niet als een dief.

41b) Je gaat de lifter en Elegast beiden zien als een sympathieke schurk, omdat ze hun gestolen goedje aan de armen geven. Het geven aan de armen maakt meer indruk dan het stelen van de rijken. De rijken hebben immers toch genoeg, die kunnen het wel missen. Je krijgt te lezen waarom ze stelen, en daarom lijkt het minder erg dat ze stelen.

Hoofdstuk 6 Wat is waar?

Onderdeel A

42) Boendale ontkende stellig dat Karel ooit uit stelen is geweest omdat hij in geen van zijn Latijnse bronnen heeft kunnen terugvinden dat Karel ooit gestolen had. Daarnaast twijfelde Boendale aan de morele waarheid. Volgens hem hoorde een koning niet te stelen, en Karel de Grote had dus ook niet gestolen.

43a) De cultuur van de eer en schande hield de manier waarop de adel dacht in. Volgens de adel was je naam het belangrijkste, het ergste was je zou kunnen overkomen was dat je naam besmeurd werd. Voor de adel was de eer belangrijker dan het geweten.

43b) De cultuur van de genade en zonde hield de manier waarop de geestelijkheid dacht in. Volgens de geestelijken was je van Gods genade afhankelijk om weer in het reine te komen, als je tegen de geboden van God had gezondigd.

Onderdeel B

45) Historische romans hebben vaak een fictief personage als hoofdpersoon, omdat er dan nog wat dingen bij verzonnen kan worden. Als je een roman over bijvoorbeeld Karel de Grote schrijft, moet je exact nagaan of alle informatie die je verteld ook echt waar is. Dat is erg veel gedoe, omdat veel bronnen elkaar tegenspreken. Je kunt een fictieve hoofdfiguur, die sterk lijkt op een bestaand historisch figuur, makkelijker naar je hand zetten dan de bestaande historische personen.

Hoofdstuk 7 Ontknoping op de hofdag

Onderdeel A

49) Het is een belangrijk feit dat Eggerik en Elegast dezelfde status hebben, omdat ze dus beide gelijkwaardig zijn. De tweestrijd zou dus ook eerlijk verlopen op deze manier. Omdat ze gelijkwaardig aan elkaar waren, kon Elegast ook gemakkelijk de taken van Eggerik overnemen.

50) Er werd een gerechtelijk tweegevecht toegepast als twee mensen hun mening wilden verdedigen. Als het om een belangrijke zaak ging werd er vaak een tweegevecht toegepast. Zo kregen de winnende ridders gelijk, omdat God bepaalde wie er schuldig was.

51) Eggerik werd alsnog opgehangen omdat hij hoogverraad had gepleegd. Dat was in die tijd één van de grootste misdaden, en daar werd dus ook een hoge straf voor gegeven. De ergste straf was ophangen. Uit principe werd Eggerik dus alsnog opgehangen, omdat hij zo niet onder de schande kon uitkomen.

Onderdeel B

54a) Het is uitgesloten dat Eggerik de tweestrijd wint, omdat men geloofde dat God bepaalde dat de schuldige gestraft zal worden. God zou bepalen dat de schuldige zou verliezen in de tweestrijd. Elegast zou dus wel moeten winnen.

54b) Het werd nog duidelijker gemaakt dat Eggerik zal gaan verliezen door te zeggen dat Eggerik geen kruis sloeg, en dat hij niet tot God bad voor de tweestrijd. Hij was dus ongehoorzaam aan God, en God zou hem dus zeker niet laten winnen.

Onderdeel C

57) Een stigma is een merkteken, een brandteken. Die werden vast gegeven als een straf.

Hoofdstuk 8 Over een V die een F werd

Onderdeel A

59) Dat de eeuwenlange ontwikkeling zijn sporen in het verhaal heeft achtergelaten komt doordat de verhalen al eeuwen lang zijn doorverteld. Mensen verzinnen er steeds nieuwe dingen bij, of lieten bepaalde zaken weg. Verhalen konden dus in de loop der tijd een heel andere vorm aannemen.

60) In de Middeleeuwen werden alle boeken met de hand geschreven door monniken. Daardoor komt het dus dat elk middeleeuws boek uniek is. Boeken werden vaak maar één keer geschreven, en als boeken werden gekopieerd, dan was elke kopie nog anders dan het origineel.

61) Het meest opvallende verschil tussen prozaromans en incunabelen van Karel en Elegast is dat prozaromans veel meer gemaakt werden. Incunabelen werden minder vaak uitgegeven, en waren dus duurder dan de veel gemaakte prozaromans.